І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. HEnderson 4-0237
УНСоюз: HEnderson 5-8740
Тел.: в Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXIX. Ч. 194. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 10-го ЖОВТНЯ 1962 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 10, 1962 No. 194. VOL. LXIX.

НАЙВИЩИЙ СУД РОЗГЛЯДАТИМЕ СПРАВУ МОЛИТВИ В ШКОЛАХ

Вашингтон. — Найвищий Суд ЗДА вирішив 8-го жовтня, що знов розглядатиме справу молитви і Біблії в публічних школах. Сподіваються, що ці найновіші рішення Найвищого Суду матимуть значення в тому спорі, що його час від часу видвигають в справі відношення держави до релігії. Пані Меделин Е. Моррей в Балтиморі, Мериленд, внесла до Найвищого Суду спротив проти того, що її син Вілліям Дж. Моррей III мусить бути присутній на читанні Біблії і Отче Нашу в публічній школі. Обидвоє вони заявилися як атеїсти. Подібну апеляцію внесли батьки шкільних дітей Едвард Луїс Шемп із Філядельфії. Найвищий Суд має вирішити, чи згідно з конституцією є відчитувати на початку шкільного навчання уривки зі св. Письма або відмовляти молитву Отче Наш. Найвищий Суд відкинув апеляцію від рішення Окружного Апеляційного Суду в Ню Орлінсі в справі допущення до Університету Міссісіпі студента негра Джеймса Г. Мередіта. Суд підтримав рішення нижчих судових інстанцій в справі скасування всяких расових обмежень в автобусах і залізницях в Луїзіяні і Джорджії. Справу читання Біблії в публічних школах регулює перша поправка до конституції, яка говорить про те, що Конгрес не сміє ухвалювати жадних законів, які засновували б релігію, або забороняли б вільне виконування релігійних практик. Сподіваються, що рішення про молитву в публічних школах западе аж в найближчому році, можливо в червні 1963, подібно як це було цього року, коли Найвищий Суд аж при кінці сесії в червні видав був рішення про те, що відчитування окремої молитви в школах на Лонг Айленді в Ню Йорку є незгідне з конституцією. Батьки Едвард Луїс Шемп є юнітаріянами. Їхніх троє дітей ходять до школи в Абінгтоні під Філядельфією. Ця публічна школа, згідно з традицією, наказує учням в кождій клясі відмовляти молитву Отче Наш після того, як учень або вчитель прочитає уривок св. Письма. Федеральний Суд був вирішив цю справу в користь батьків Шемпів 1959 році, що молитва в публічній школі і читання св. Письма не є згідні з конституцією. Пенсилвенійська Легіслятура ухвалила була закон про те, що деякі діти на домагання батьків, можуть бути звільнені з цієї релігійної практики. Найвищий Суд вислав був цю справу в 1960 році до Федерального Суду, щоб її розглянув після прийнятої Легіслятурою поправки. Але Федеральний Суд уважав, що стейтова поправка є протиконституційна. Тепер цю справу має вирішити Найвищий Суд ЗДА, бо стейтова Легіслятура не погоджується з рішенням нижчого суду.

Кастро за ліки і харчі звільнює 1,113 полонених

Гавана. — Від кількох днів ходять тут поголоски про те, що кубинський диктатор Фідель Кастро погодився на пропозицію бруклинського адвоката й кандидата на демократичного сенатора Джеймса Б. Доновена звільнити 1.113 полонених за харчі й ліки. Не є відомі подробиці цього „торговельного" договору. Кастро хотів $62.000,000, і скільки він дістане харчів і ліків, ще не знати. Але є певні вже вістки, що 9-го жовтня, це є у вівторок, мала б відбутися вже кінцева розмова в цій справі, і полонені мали б в найближчих днях прибути до ЗДА. Доновен 8-го жовтня їздив на Флориду, де конферував із представниками кубинських втікачів, і пізніше вернувся до Гавани, щоб 9-го жовтня конферувати з Кастром. Говорять, що Доновен вже навіть має договір із Панамериканською Летунською Лінією, яка до кінця тижня мала б перевести всіх полонених на Флориду.

Конгрес ухвалив закон про збільшення поштових оплат

Вашингтон. — 5-го жовтня Палата Репрезентантів більшістю 312 до 20-ох голосів ухвалила законопроєкт про збільшення поштових оплат всіх чотирьох кляс, чим Конгрес закінчив акцію в цій справі, і Президент має ще підписати цей закон. Уряд пропонував збільшити поштові оплати таким способом, щоб прибутки державної скарбниці збільшити на $800 мільйонів, бо стільки річно становить дефіцит поштового департаменту. Конгрес збільшив так поштові оплати, що державна скарбниця дістане прибутків на $603 мільйони річно. Збільшені оплати на один цент від листа або картки: звичайний лист буде коштувати від 7-го січня 1963-го року 5 центів, картка — 4 центи, летунський лист — 8 центів, летунська картка — 6 центів. Пакунки коштуватимуть в першій клясі по 8 центів більше від фунта. Збільшені оплати від часописів, журналів і книжок, та від посилок третьої і четвертої кляси. Одночасно збільшено платні 1,600,000 урядових працівників, що річно коштуватиме скарбницю коло $1,049,000,000 в дні 1-го січня 1964 року. Платні збільшені дістануть державні працівники (в тому коло 600.000 поштовиків) вже першого дня найближчого місяця після підписання Президентом закона. Це збільшення відбудеться двома ратами, — друге збільшення відбудеться в січні 1964-го року. Найнижча ранга тепер становить від $3,185 до $4,130; після першого збільшення ця платня виноситиме від $3,245 до $4,190, а після другого збільшення від $3,305 до $4,250.

В АМЕРИЦІ

● В Ню Йорку в цьому році від 1 січня до 30 вересня загинуло в автомобільних катастрофах 465 осіб, на 18 відсотків більше, як в 1961 році. Число поранених становило 41,067 осіб, на 11 відсотків більше в порівнянні з попереднім роком.

● Колишній президент Д. Д. Айзенгавер із дружиною був на весіллі в свого молодшого брата д-ра Мілтона, який 6-го жовтня справляв весілля своїй доні Руті, що вийшла заміж за лікаря д-ра Томаса Вілкеса Снайдера. Шлюб відбувся в римо-католицькій катедрі в Балтиморі. Молода пара після пошлюбної подорожі житиме в Балтиморі. Д-р Снайдер є рентґенологом.

● В середу цього тижня дворічний син президента Кеннеді Джан молодший почне бути учнем дитячих ясел, які є відкриті на третьому поверсі Білого Дому. Його 4-річна сестра Керолін того самого дня почала навчання в дитячому садку, що вже другий рік існує в Білому Домі, і що в ньому навчаються кільканадцятеро дітей. Діти Президента пропустили два такі навчання, бо були в Нюпорті, Ровд Айленд.

● Колишній генерал Едвін А. Вокер в неділю прибув до Далласу в Тексасі, бо його звільнили з тюрми Мізурі за кавцією $50,000. Вокер дотепно сказав, що його „коротку поїздку до Міссісіпі продовжено на побут в Мізурі". Його заарештовано за те, що підбурював студентів в Оксфорді в Міссісіпі. Хоч він звільнений, то мусітиме піти до шпиталю на те, щоб його оглянули психіятри і ствердили, чи він умово здоровий.

Митрополит УПЦ в ЗДА Впреосв. Іоан Теодорович виїхав на візитацію до Південної Америки

Бавнд Брук, Н. Дж. — Первоієрарх Української Православної Церкви в ЗДА, Високопреосвященніший Митрополит Іоан Теодорович виїхав з початком жовтня ц.р. на архипастирську візитацію парафій Української Православної Церкви в Арґентині і Бразилії. Як можна вносити з повідомлень в українській пресі тих країн, тамошні українські православні громади приготовляються до зустрічі свого Первоієрарха великими врочистостями. Останній раз Митрополит Іоан відвідував країни Південної Америки влітку 1954 року. До ЗДА Впреосв. Митрополит Іоан повернеться з кінцем листопада ц.р. В суботу, 6-го жовтня ц.р. сповнилося 75 років життя Митрополита Іоана і з цієї нагоди в усіх церквах його юрисдикції були відправлені врочисті Молебні за його здоров'я. На многі Літа, Владико!

ВПреосв. Митрополит Іоан Теодорович

Дін Раск конферував уже з 63 закордонними міністрами в ОН

Об'єднані Нації — Державний секретар Дін Раск перевів впродовж останніх двох тижнів конференції з 63-ма міністрами закордонних справ, приявними на сесії Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй в Ню Йорку. В понеділок 8 жовтня вполудне Раск відїхав з Ню Йорку до Мідлбері, де виголосив промову в тамошньому університеті, а відтіль вечером вернувся до Вашингтону. Одним з останніх з-посеред міністрів закордонних справ, з яким він конферував дві години, був французький міністер Моріс Кув де Мурвіль, з яким Раск переглянув усі найактуальніші міжнародні проблеми. За твердженням газет, Кув де Мурвіль заявив Раскові, що Франція не змінила свого становища в справі Берліну і Німеччини та вважає, що нема чого вести переговори з Совєтами в справі Берліну, бо ініціятива повинна вийти від Совєтів, із такою зміною їх становища, яка вможливила б компроміс. Покищо становище СССР в цій справі не дає підстав для ніяких плідних розмов. У тій нараді взяли участь також французький амбасадор у Вашингтоні Ерве Альфан і директор політичного відділу в міністерстві закордонних справ, Жак Ру. Дін Раск передав французькому міністрові зміст своїх розмов з Андрєєм Громиком. Моріс Кув де Мурвіль мав замовлену на вівторок 9 жовтня ц. р. авдієнцію у президента Кеннеді.

УНО В КАНАДІ ВІДЗНАЧИЛО СВОЄ 30-РІЧЧЯ ЮВІЛЕЙНИМ З'ЇЗДОМ ТА ІМПРЕЗАМИ

Гемилтон, Канада. — Минулої суботи й неділі та в понеділок 6-8 жовтня ц.р. тут відбулися великі врочистості для відзначення 30-річчя існування і праці для добра своєї громади і народу Українського Національного Об'єднання Канади і Братніх Організацій. З цієї нагоди відбувся Загальний Крайовий З'їзд УНО і ВО, що включав Ювілейний Бенкет з виступом міністра праці Михайла Стара та Ювілейний Концерт з виступом члена провінційного уряду Онтеріо п. Гросмана. Всі імпрези відбувалися під протекторатом прем'єра Канади Джана Діфенбейкера. В Ювілейному З'їзді взяло участь 86 повноправних делегатів тієї організації з усього обширу Канади, а на бенкеті було приявних понад 600 осіб. З'їзд відбувався в просторій залі нового дому УНО. Під час З'їзду заторкнено й обговорено ряд організаційних та загально-громадських проблем. Український Народний Союз репрезентували на цих ювілейних врочистостях заступник головного предсідника, інж. Степан Куропась та директор канадійських союзових справ, головний радний УНС п. Богдан Зорич. Інж. Ст. Куропась, вітаючи з'їзд від УНС, ствердив, що УНО було першим союзником УНСоюзу в Канаді, виявивши багато зрозуміння до важливости того роду організації як для її членів, так і для всієї громади. Після Ювілейного Бенкету УНО в суботу, 6-го жовтня, відбулися ще окремі збори-наради приявних на З'їзді представників Відділів УНСоюзу, переважно їх секретарів. На нарадах обговорено трудноші та потреби і можливості дальшого росту і розвитку УНСоюзу на канадійському терені. Справи реферували інж. Степан Куропась та п. Богдан Зорич.

Відділи УНСоюзу басейну твердого вугілля відбули Річні Збори

Мт. Кармел, Па. — Десять Відділів Українського Народного Союзу басейну твердого вугілля, що був колискою цієї сьогодні найстаршої і найбільшої української організації у вільному світі, відбули минулої неділі, 7-го жовтня, свої річні збори, що були переглядом стану й дотеперішніх трудноців та успіхів їхньої праці, як і розглядом можливостей їх дальшого розвитку у майбутньому. В нарадах взяв участь головний предсідник УНС п. Йосип Лисогір. Збори, що відбулися в залі української католицької церкви в Мт. Кармел, відкрив о год. 2-ій по пол. голова Окружного Комітету п. Гентош з 305-го Відділу з Магоні Сіті. Представивши Головного Предсідника, він дав загальний огляд стану і праці Комітету та Відділів округи, висловлюючи признання за успіхи в організаційній праці Відділам Мт. Кармел МекАду, Майнерсвіл, Газелтоні, Сентралії, Фреквіл та Магоні Сіті. П. Й. Лисогір згадавши у своїй доповіді важливіші ухвали і постанови недавньої 25-ої конвенції У Н. Союзу, зупинився зокрема над всебічними користями що їх приносить УНСоюз своїм членам та своїй громаді і народові. Після звітів і доповіді розгорнулася широка дискусія, в якій забирали слово всі приявні, між ними відомі секретарі союзових відділів та діячі, як секретар Оружного Комітету п. Іван Петрунцьо пані Сенькович п. Словак п. Габда, п. Матусік, п. Сидор п. Кудрищ, колишня головна радна УНС пані Юлія Баволяк, п. Мазур та інші. Після нарад їх учасники були гостями на прийнятті, що його влаштувала пані Сенькович секретарка 2-го Відділу УНС в Мт. Кармел.

ВЛАДИКИ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ У ВСЕЛЕНСЬКОМУ СОБОРІ

Ватикан. — В найближчий четвер, 11-го жовтня, тут в столиці Католицького Світу, починається Вселенський Собор Католицької Церкви, в якому візьмуть участь майже всі Владики Української Католицької Церкви у вільному світі, зі своїми первоієрархами ВПреосвященними Кир Максимом Германюком і Кир Амвросієм Сенишиним, архиєпископами і митрополитами Української Католицької Церкви в Канаді і ЗДА та Кир Іваном Бучком, архиєпископом і первоієрархом Української Католицької Церкви в Західній Европі. Митрополит Кир Амвросій Сенишин виїхав до Риму в половині минулого тижня, а Преосв. Кир Йосип Шмондюк, єпископ Стемфордський, та Преосв. Кир Ярослав Ґабро, єпископ Шикаґівський, виїхали туди ще попереднього тижня. В Римі перебуває вже ВПреосв. Митрополит Кир Максим Германюк та інші Владики Української Католицької Церкви в Канаді. — Вулиці Риму повні фіолетних і шкарлатних перинок високих католицьких духовників, що з'їздяться з цілого світу на Вселенський Собор Католицької Церкви, відкриття якого відбудеться в четвер 11-го жовтня ц.р. Офіційно Собор зветься Ватиканською Радою II, у відрізненні від Ватиканської Ради I, яка відбулася в р.р. 1869-70. Сподіваються, що в дні відкриття Собору приявними там будуть найменше 2.600-2.800 єрархів, але в Римі буде тоді кругло 10.000 духовників, що прибудуть на Вселенський Собор, бо кожний із „Батьків Ради", себто управнених учасників Собору, привозить з собою своїх дорадників і секретарів. У Римі в „нормальному" часі живе кругло 10.000 духовників, зайнятих у Ватикані і численних тамошніх святинях, — те число тепер найменше подвоїться. Для приміщення приїхавших на Вселенський Собор духовників приготовано кватири по всьому місті. Прибувші туди духовники мають клопіт, бо в Римі дуже складна система автобусової комунікації. Бюро реєстрації у Ватикані переповнене високими духовниками, що виповнюють окремі квестіонарі. Папа Іван XXIII прийняв на півгодинній приватній авдієнції в минулий понеділок польського кардинала Станіслава Вишинського, який прибув до Риму з 12-ма польськими єпископами.

ВПреосв. Митрополит Кир Амвросій Сенишин

СТАШИНСЬКИЙ ПРИЗНАЄТЬСЯ ДО ВБИВСТВА СЛ. П. СТЕПАНА БАНДЕРИ І Д-РА ЛЕВА РЕБЕТА З НАКАЗУ МОСКВИ

Карльсруге, Західня Німеччина. — В понеділок, 8-го жовтня, тут перед Найвищим Судом Німецької Федеративної Республіки почався судовий процес проти большевицького аґента Богдана Сташинського, обвинуваченого в скритовбивстві Провідника Закордонних Частин Організації Українських Націоналістів сл. п. Степана Бандери в 1959-му році та видатного українського націоналістичного діяча сл. п. д-ра Лева Ребета в 1957-му році. Сташинський вже в першому дні судової розправи признався, що він виконав закидувані йому злочини з наказу Москви, совєтського міністра внутрішніх справ. Судову розправу, яка викликує міжнародну увагу та вісті про яку появляються в усіх великих часописах світу, відкрив голова Суду д-р Гайнріх Яґуш, критикуючи німецьку пресу, що вона, мовляв, засудила Сташинського, ще заки почався процес. Сташинський у своїх зізнаннях заявив, що він рішився стати совєтським шпигуном і аґентом, щоб охоронити своїх батьків перед висилкою на Сибір а себе перед загрозою засуду на 25 років ув'язнення або концентраційного табору. Він докладно розповів про те, як він попав у наставлені на нього сіті большевицької аґентури і шпигунства, про його підготову до злочинів та виконання тих злочинів з наказу Москви й нагороди за ці злочини з рук високого представника совєтського уряду. В серпні 1961-го року він, згідно з його зізнанням, втік на Захід, бо йому самому почала загрожувати ліквідація. Суд відбувається під сильною охороною німецької уніформованої і цивільної поліції та відбувається гостра перевірка всіх, що входять на судову залю. Охорону зарядив суд з побоювань, що большевицькі аґенти могли б убити підсудного, щоб не допустити до дальшого розкриття злочинів совєтської аґентури в чужих країнах.

У Тант актуалізує справу Конґа в Об'єднаних Націях

Об'єднані Нації. — Генеральний секретар Об'єднанних Націй рішив звернутися до своєї дорадчої комісії в справі Конґа, щоб доповісти їй про теперішню ситуацію в тій країні та порадитись, чи треба скликати для цієї справи знову Раду Безпеки, щоб дістати нові уповноваження. Справа товчеться вічно про гострий спір між центральним конґолійським урядом Сиріля Адулі і президентом провінції Катанґи Мойсе Чомбе, який не хоче виректись самостійницьких тенденцій тієї провінції, всупереч кількакратним його запевненням про готовість до згоди. Востаннє він заявив був свою згоду на проєкт нової конґолійської конституції на базі федерації автономних країн, при чому Катанґа мала б діставати пополовині з центральним урядом лохід з податків плачених бельгійською промисловою компанією, що має пребагаті копальні в Катанзі. У Тант ніби не хоче збройного натиску на Катанґу, лише економічного бойкоту її, щоб ЗДА, Британія, Бельгія, Франція і Західня Німеччина — не купували сировин із згаданих катанґійських копалень. Річ іде головно про кобальт. Джорж МекДжі, підсекретар в державному департаменті у Вашингтоні намагався в минулому тижні впродовж чотирьох днів переконати Мойсе Чомбе, щоб той зійшов із непримирних позицій та замирився. Для Об'єднаних Націй це пекуча справа з уваги на перебування в Конґо міжнародного війська, яке коштує їм 10 мільйонів місячно.

● *Об'єднані Нації* складаються вже з 109 членів. Останньою державою, яку прийнято в четвер минулого тижня одноголосно, була Альжирія. При обмірковуванні цієї справи спершу на Раді Безпеки, Вільний Китай стримався від голосування, бо альжирський „невтральний" уряд вже заповів, що буде підтримувати допущення комуністичного Китаю до Об'єднаних Націй.

ОН ЗНОВУ ТЕРЕНОМ ПРОПАҐАНДИ КОМУНІСТІВ

ПРЕЗИДЕНТ КУБИ ЛАЄТЬСЯ ПРОТИ ЗДА. — ЗДА НЕ ВИЗНАЮТЬ КОМУНІЗМУ В ЗАХІДНІЙ ГЕМІСФЕРІ — ЖАДАЮТЬ ВІД КУБИ ЗІРВАННЯ ЗВ'ЯЗКІВ З СОВЄТСЬКИМ СОЮЗОМ

Об'єднані Нації. — Кубинський президент Освальдо Дортікос Торрадо виступив в минулий понеділок 8-го жовтня ц. р. на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй з новою лайкою проти ЗДА, оскаржуючи їх в приготовлюванні аґресії, використовуванні системи Організації Американських Держав для своїх антикубинських цілей та в проводженні супроти Куби актів саботажу і шпигунства. Конкретно, кубинський президент жадав від Генеральної Асамблеї, щоб вона засудила пляновану Америкою морську бльокаду Куби, як суперечну з мировим станом. Комуністичні делеґати кількакратно перевивали промову кубинського президента палкими оплесками, але водночас антикастрівські глядачі на галерії счинили демонстрацію. Президент Генеральної Асамблеї Мухаммед Зуфруля Хан із Пакістану двічі грозив опорожненням галерії для глядачів, як не буде спокою. Міліція Об'єднаних Націй вивела коло 20 кубинців, які голосно висловлювали своє обурення проти режиму Кастра. Освальдо Дортікос заявив, що Куба не становить ніякої загрози для будь-якої американської країни та що вона готова до „чесних переговорів" із З'єдиненими Державами задля покращання взаємин та, між іншим, устійнення відшкодування за знаціоналізований американський маєток на Кубі. Американський амбасадор в ОН Адлей Стівенсон заявив в короткій устній репліці, що він не знизиться до тону промови кубинського президента та відповість йому окремою письмовою заявою після засідання, а тим часом стверджує, що за традиційним звичаєм в Об'єднаних Націях — голова будь-котрої держави, який виступає в ОН, не може атакувати другої держави. Стівенсон ствердив також, що Куба вже чотирикратно скаржила Америку в ОН і за кожним разом її скарга була відкидана. В проголошеній заяві Стівенсон ствердив, що режим Ф. Кастра „зв'язав себе з комуністичним бльоком, який проповідує ціль — запанування над світом". „Куба — ствердив Стівенсон — відкрила двері для масового припливу совєтської зброї і „техніків" і для совєтської так званої рибальської фльоти, яка має дуже довгу дорогу до рибальського обширу на північ від берегів Куби". Відповідаючи на іронічну заввагу Дортікоса, що американці попали в „гістерію" з приводу заповідження будови рибальського порту та перелякалися риб-трісок і оселедців, Стівенсон заявив: „Тріска і оселедець, панове, знаходяться дуже далеко від дійсної головної кватири нової рибальської фльоти". Коли кубинський президент пропонує переговори із ЗДА, то насправді „він хоче, щоб ми прибили печатку нашої згоди на існування комуністичного режиму в західній гемісфері. Зберігання комунізму в Америці не є предметом для дискусії". „Якщо кубинський режим є щирий у своїй пропозиції щодо переговорів і хоче предкласти свої жалі на відповідному форумі — в Організації Американських Держав — та я пропоную кубинському урядові, щоб він повів деякі такі акції, які викликали б довір'я в міжамериканській системі. Очевидним місцем, від якого треба би почати, було б відрізання численних зв'язків, нав'язаних з совєтським бльоком". Стівенсон ще раз запевнив, що ЗДА не думають атакувати Кубу, але й не думають толерувати будь-яку агресивну дію збоку Куби. „Чого не можемо прийняти і ніколи не приймемо — це те, що Куба стала відбивною для агресивних і підривних сил з намаганням знищити міжамериканську систему, для скинення вільних американських урядів та саботування мирної демократичної еволюції цієї гемісфери в напрямку соціяльної справедливости і економічного розвитку". Стівенсон ствердив наприкінці, що режим Фіделя Кастра тримається тепер виключно на совєтській силі та що він не має вже власного права позбутися совєтських „техніків", які стали дійсними панами на Кубі, та закінчив заявою симпатії і підтримки збоку американського народу для змагань вільних кубинців — позбутися совєтського панування та відзискати свободу.

Совєти не прийняли протесту проти спинювання руху в Берліні

Берлін.— Амбасадори ЗДА, Британії і Франції в Зах. Німеччині склали спільний протест проти недопущення в минулу суботу східньо-німецькими властями альянтського військового амбулянсу до Східнього Берліну. Той протест назвав той вчинок східньо-німецьких поліціянтів „яскравим порушенням" існуючих міжальянтських договорів з часу останньої війни. Західній протест був адресований до совєтського амбасадора в Східній Німеччині Міхаїла Г. Первухіна, але шеф протоколу совєтської амбасади у Східньому Берліні не прийняв того протесту, заявивши, що Первухін і совєтська амбасада не мають ніякого діла до тієї справи. Тому британський службовик Рамф Бенділд, який завіз той протест, привіз його назад. Проте західні альянти вважають, що ціль протесту осягнена з хвилиною його оприлюднення: в тому протесті виразно перестерігається Совєти, що спутування західньо альянтського руху в Східньому Берліні відіб'ється на таких самих розпорядках у відношенні до совєтського руху в Західньому Берліні.

У СВІТІ

● **У Східній Німеччині** засуджено на 6 років в'язниці 38-річну американку Габріелю Гаммерштайн, співачку, буцімто за шпигунство. Від січня тримали її у слідчій в'язниці без права з будь-ким бачитись. У в'язниці перебуває теж американець, 36-річний Джан Фредерік Лоа з Каліфорнії, а в минулому липні засуджено на 21 місяців в'язниці 20-річного американця Роберта Манна за поміч одній дівчині втекти на Захід.

● **У Конґо** вибухли заворушення знову в провінції Південного Касаї. Тамошній кацик Альберт Кальоні був арештований, але втік з в'язниці і підняв повстання проти центральної конґолійської влади. Ця остання вислала проти нього літаками військо. Кальоні арештовано.

● **Британські соціялісти** оскаржували на своєму минулотижневому з'їзді в Брайтоні, що промисловці видають більші гроші на рекляму у взаємній конкуренції, ані ж на досліди і модернізацію фабрик. На тому з'їзді прийнято постанову, що у випадку приходу соціялістичної Партії праці до влади в Британії, будуть там націоналізовані сталевий промисл і засоби транспорту.

● **У столиці Пакістану** Карачі поліція втихомирювала велику демонстрацію тамошніх студентів слізними бомбами та палками. Демонстрацію уладили студенти, які страйкують вже від 17-го вересня ц. р. на знак протесту проти виключення з університету 12-ох студентських провідників. У тій демонстрації одну особу вбито та 190 поранено.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED [illegible]
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Вселенський Собор

Понад три роки тому, 25-го січня 1959-го року, новообраний і возведений на папський трон Папа Іван XXIII сповістив вірних Католицької Церкви і разом з цим усе людство про свій плян скликати черговий Вселенський Собор. Як заявив тоді Папа, рішення скликати цей Собор було несподіванкою для нього самого, і було воно несподіванкою також для стороннього світу. Але, не зважаючи на всі сумніви щодо можливости відбуття такого Собору, першого по 92-ох роках, і щодо його успішности, зараз же після виступу Папи почалася інтенсивна й наполеглива підготова для його скликання. І вже в четвер 11-го жовтня цього року відбудеться офіційне відкриття Собору.

За успіх Вселенського Собору Католицької Церкви, названого також Другим Ватиканським Собором з огляду на те, що відбувається він уже вдруге в Ватикані, моляться і будуть молитися протягом його майже однорічного тривання не тільки вірні Католицької Церкви, але й священики та вірні інших християнських Церков світу. Тож, абстрагуючи від головних цілей Собору, що їх хочуть осягнути його ініціятор Папа Іван XXIII та його організатори з католицького церковного проводу, і що стосуються головним чином справи поширення та поглиблення католицької віри, відновлення та скріплення християнської моралі і пристосування церковної дисципліни до потреб і вимог сучасности, глибоке зацікавлення в усьому світі викликає поставлене самим Папою Іваном XXIII завдання Собору — приготовити шляхи й основи для порозуміння між різними християнськими Церквами світу і поєднання їх в дусі Христової науки. Поставлення такого завдання не в напрямку механічного об'єднання християнських Церков під проводом Римського Папи привернуло увагу проводів інших Церков, не лише протестантських, але й деяких православних, і, згідно з дотеперішніми даними, в Соборі візьмуть участь 22 обсерватори - репрезентанти некатолицьких Церков.

Позитивну атмосферу у відношенні некатолицького християнського світу до Вселенського Собору Католицької Церкви у великій мірі створили не тільки надхнені щирою толеранцією і християнським ставленням заходи й виступи кардинала А. Бея, голови Секретаріяту Поєднання Християнських Церков у рямцях скликуваного Собору, але передусім заява самого Папи Івана XXIII, що основним правилом Церкви, якого вона ніколи не зречеться, є і буде релігійна свобода, і що Собор має не тільки поглибити братерство й любов, як провідні принципи у відношенні людини до людини, але має з'ясувати також основну рівність всіх народів у їх користуванні правами й обов'язками в сім'ї вільних і незалежних народів світу.

Усі ці основні цілі й завдання Вселенського Собору надають йому великого значення також і з політичного погляду. В боротьбі з безбожною й антилюдською системою комунізму єдиною реальною і дійовою силою є нині християнські Церкви, між ними на першому місці Католицька Церква, що об'єднує 550,000,000 вірних в усьому світі, в тому числі й десятки мільйонів вірних у комуністичному бльоку. Поєднання християнських Церков в широкому фронті може гарантувати цій боротьбі остаточний успіх і перемогу над силами розкладу і духового знищення. Передумовою цього успіху і перемоги буде поглиблення віри, скріплення моралі й активне здійснювання засад і правд Христової науки в щоденному особистому й громадському житті християн та їхніх спільнот — усе те, що поставив своєю головною ціллю Вселенський Собор, який починає свої історичної ваги наради у Ватикані.

Наради Раска

Самий той факт, що державний секретар Дін Раск впродовж двох тижнів провів у Ню Йорку розмови із 63-ма міністрами закордонних справ, які з'їхалися до цього міста на сесію Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, і в тому ж часі відбув дводенну конференцію з 18-ма міністрами й амбасадорами латино - американських держав, плюс різні „ділові обіди" й „ділові вечері" дипломатичного характеру, — факт таких численних нарад вказує на неспокійний міжнародний стан. Холодна війна триває із запальними пунктами на чотирьох континентах світу. Але найгірше в тій ситуації те, що ні в одному з тих пунктів — Берліні, Ляосі й Південному В'єтнамі, Конго і Кубі — овид не прояснюється. Логічний наслідок з цього той, що й із тих понад шістдесятьох конференцій нема ніякого позитивного висліду.

Чи виграють у холодній війні большевики, чи вільний світ — це дискусійне питання. Фактом є, наприклад, що Москві й Пейпінгові не вдалося підпорядкувати собі новопосталих азійсько - африканських країн, дармащо деякі з їхніх лідерів раз-у-раз паломничають до тих двох комуністичних центрів. Але ж і президент Об'єднаної Арабської Республіки Нассер, і марокканський король Гассан, і індійський прем'єр Неру — хоч палко пропагують і проводять політику „співіснування", у своїх країнах не допускають до зросту комуністичних впливів, у Конго комуністи програли, а деякі азійсько-африканські делегати в Об'єднаних Націях починають вже одверто виступати проти „неоколоніялізму і неоімперіялізму" комуністичного типу. З другого боку, фактом є також, що комуністи закріпили своє становище в Німеччині й Берліні здвигненням „муру ганьби", зліквідували прозахідне правління в Ляосі, розпалили нову війну в Південному В'єтнамі і створили з Куби свою базу в західній гемісфері.

Парадоксальність міжнародної ситуації у тому, що обидві сторони — Москва і вільний світ — говорять про мир і співіснування, але водночас Женевська конференція в справі роззброєння не ступила ані крок уперед і перегони у зброєнні продовжуються. І не тільки Мао Тсе-тунг, але й Хрущов офіційно проповідують активне підтримування „визвольних рухів", що в їхній фразеології рівнозначне з розпалюванням комуністичних заворушень, затіюванням переворотів та веденням підривної роботи. Водночас большевики і комунокитайці вперто ведуть політику так званого „відрізування салямі", себто проковтування маленькими кусням території вільного світу.

Безпосередньою ціллю цієї політики є тепер Західній Берлін. З уваги на положення цього двомільйонового міста в самому серці Европи та на його вже просто символічне значення не тільки для Західньої Німеччини, одного з найважливіших партнерів бльоку держав НАТО, але й для всього західнього світу, — Америка не може поступитись з тієї мінімальної програми, що її виготовлено в згоді з Британією і Францією: права західнього світу в Західньому Берліні і вільного доступу туди із Заходу. А що Хрущов і його слуга Ульбрихт вічно погрожують насильним знівеченням тих двох позицій, то й слово „війна" згадується щораз частіше в заявах різних державних мужів. Недавно появилася вістка, що в половині листопада, після американських виборів, приїде на сесію Об'єднаних Націй Хрущов і матиме зустріч із президентом Кеннеді. Нема ніяких виглядів, щоб ця нова їхня безпосередня розмова закінчилась краще, аніж усі дотеперішні американсько - совєтські наради, тим паче, що з Білого Дому Хрущов зараз же поїде з візитою до Фіделя Кастра.

ВИБОРЦІ ПРО ВИБОРИ

До конґресових виборів залишилося ще чотири тижні і виборча кампанія ще повністю не розгорнулася. Але вона вже розбурхала виборців, і вони виявляють своє становище до цьогорічних змагань, що свого кульмінаційного пункту досягнуть 6-го листопада ц. р.

Відомий журналіст Семюел Лубелл провів у 17-ох стейтах і 37-ох містах опитування, на основі якого передбачає в загальному вислід конґресових виборів. Він робить це вже шостий раз, опитуючи не політиків та політиканів, а робітників, фармерів, промисловців і домашніх господинь. Лубелл каже, що він хоче не тільки передбачити вислід виборів, але й вияснити, чому саме виборці мають голосувати так, а не інакше.

У переведених опитуваннях Лубелл старався: з'ясувати, як виборці голосуватимуть за кандидатів обидвох партій, Демократичної і Республіканської; кинути деяке світло на суперників - кандидатів до Білого Дому — нюйоркського губернатора Нелсона А. Рокефеллера і Джорджа Ромні з Мишиґену; вияснити становище колишнього віце - президента Ричарда М. Ніксона, який кандидує проти демократа Едмунда Бравна, але в дійсності є потенціяльним противником Кеннеді; дослідити, як кубинська справа може вплинути на вислід виборів.

Цьогорічні вибори до Конґресу вирішують долю трьох республіканських політиків, які мають амбіції стати президентами ЗДА.

Лубелл ствердив, що в стейті Мишиґен демократи невдоволені з 12-річного урядування демократичних губернаторів, і частина демократів голосуватиме за республіканця Джорджа Ромні. Деякі демократи заявили Лубеллові, що, на їх думку, теперішній губернатор Джан Свенсон не може дати собі ради з республіканською більшістю в леґіслятурі, і тому треба дати можливість зробити щось для стейту республіканцеві Ромні. Правда, деякі виборці мають застереження щодо його релігійної приналежности. Одна жінка робітника сказала: „я не люблю Ромні тому, що він — мормон, — і зараз же закрила долонею уста — „О, я не повинна була цього казати".

Лубелл не міг вирішити, хто виграє губернаторські вибори в Каліфорнії: Ніксон чи Бравн. Він ствердив, що майже всі ті виборці, які в 1960-му році під час президентських виборів голосували за М. Ніксона, те саме зроблять і цього року, а хто голосував за Кеннеді, той тепер обіцяє підтримати Бравна. Лубелл вважає, що шанси Бравна і Ніксона однакові — 50:50. На його думку, Ніксон не втратив можливостей здобути пост губернатора, хоч опитування виявили й деякі некорисні явища для колишнього віце-президента.

Опитування виявили, що кубинська проблема не гратиме значної ролі в цьогорічних виборах. 25% опитуваних вважають, що ЗДА не повинні активно втручатися до цієї проблеми, що „цю справу мають вирішити самі кубинці". 33% домагаються застосувати бльокаду супроти Куби Кастра, а якщо бльокада не матиме успіху, послати на Кубу морську піхоту. Решта 42% [illegible] ні погляди щодо Куби. Більшість каже, що це — „справа Президента", і він її якось вирішить. А є й такі, які вірять, що Кеннеді щось підготовляє для Куби і здійснить свій плян у слушний час.

Проте, й самі республіканці заявляють, що не будуть робити виборчої проблеми з кубинської небезпеки. Хоч виборці і невдоволені з того, що Кеннеді не допоміг кубинцям 17-го квітня 1961 року, вони підкреслюють, що Кастро почав зростати в силу ще за Айзенгавера.

Лубелл постарався вияснити, який вплив на виборців може мати той факт, що цього року на пост сенатора в стейті Массачузетс, який займав нинішній Президент, кандидує його наймолодший брат Едвард. Цю справу журналісти вже порушували на пресовій конференції, і Президент заявив, що виборці у правиборах виявили, до кого мають вони симпатії. Так само виявлять вони свої симпатії як до вибранця народу, і 6-го листопада, в день виборів.

Справу цю порушила і Президентова мати, Джозеф Кеннеді, на пресовій конференції в Білому Домі, коли була там господинею, заступаючи невістку Джан Кеннеді, яка відпочивала в Італії. Мати Президента заявила, що вона не турбується проблемою т. зв. „династії Кеннеді", бо кожний має не тільки право, але й обов'язок служити своїй батьківщині. Має це право і її син Едвард, якого не можна судити за те, що один його брат є Президентом, а другий головним прокуратором. І тому вона, мати Едварда, вестиме виборчу кампанію в його користь.

Але не так міркував у цій справі демократичний противник Едварда, небіж спікера Палати Репрезентантів — Едвард МекКормек. Він програв правибори, однак, скоряючись партійній дисципліні, заявив, що в день виборів голосуватиме за Едварда Кеннеді.

Інакше дивляться на цю справу деякі демократи в Массачузетсі. І так, один інженер в Бруклайні сказав: „Це є перелицьована демократія, коли хтось не кваліфікований старається здобути таке поважне становище".

40% опитуваних, які підтримували МекКормека, обіцяють голосувати за республіканця — Джорджа Кебота Ладжа.

На думку Лубелла, Тед Кеннеді виграв правибори тому, що його брат Президент тепер дуже популярний і тому, що деякі виборці уважали правибори за залицяння між двома американськими родами ірляндського походження: рід МекКормеків символізує суворе минуле, а рід Кеннеді — лагідне майбутнє. Назагал передбачають, що Кеннеді здобуде сенаторський пост.

Лубелл вважає, що на вислід цьогорічних виборів матимуть вплив такі два фактори: ухвалення демократами закону про контролю сільськогосподарської продукції і відкинення республіканцями урядового законопроєкту про медичну опіку над старшими особами.

Лубелл ствердив, що фармери невдоволені з того, що „Кеннеді намагається здобути забагато влади" в ділянці рільничої продукції. Але втрати демократів будуть із надвишкою покриті втратами, що їх республіканці матимуть внаслідок того, що вони відкинули урядовий законопроєкт про медичну опіку. Лубелл твердить, що якби вибори президента відбувалися тепер, то Кеннеді здобув би на 5 відсотків голосів більше, як в 1960-му році, а Демократична партія могла б збільшити свій стан посідання в Конґресі, заперечивши традицію, згідно з якою партія, що є при владі, втрачає мандати під час не-президентських виборів.

Як уже сказано, впливи демократів збільшилися внаслідок того, що це вони запропонували закон про медичну опіку для старших осіб в рамках соціяльного забезпечення. Одна старенька жінка в Іллиной сказала: „Я люблю слухати промови Дірксена, він завжди ясно висловлюється. Але я хочу медичної опіки". Деяка нехіть не-католиків до Кеннеді майже зовсім зникла, і серед демократів переважає велика популярність Кеннеді.

Республікаці не мають якогось одного виборчого гасла, яке б їх захоплювало. Об'єднує їх вороже ставлення до тих проблем, які сприяють демократам. Деякі демократи заявляють, що вони голосуватимуть за республіканців тому, що, мовляв, за демократичним урядом „тягнеться тінь економічної кризи", а також тому, що не вірять щоб Кеннеді сам міг розв'язати всі пекучі проблеми.

Іван Кедрин

ПОЛІТИЧНИЙ КОНҐРЕС

(Голос в дискусії)

Рекомендуючи, щоб на 8-му Конґресі українців Америки дебатувано про українську проблематику в її найширшому аспекті, про стан українства на рідних землях, про нашу визвольну політику, її шляхи і про методи, як її вести на американському терені, про майбутність української громади в ЗДА, — д-р Мирослав Прокоп (див. його дві статті: „Напередодні Восьмого Конґресу українців", чч. 178-179 „Свобода") мав, очевидно, прозору мету: так би мовити, підтягнути рівень дискусії на Конґресі і надати всьому Конґресові тієї питоменної ваги, яка йому повинна належати. Ціль дуже шляхетна і всі міркування правильні, проте, викликають сумніви щодо своєї практичної вартости.

Цей скептицизм викликав досвід 7-го Конґресу з 21-23 лютого 1959-го року. Адже тоді взагалі не було ні політичної доповіді, ні політичної дискусії. Поза зворотами декляративного характеру в промовах голови і президента УККА і резолюціями, ні про ситуацію в Україні, ні про шляхи української політики поза Україною, ані теж про тактику, яку треба стосувати на американському терені, не було на Конґресі мови. А якщо була, то про це говорили гості, а не українські члени Конґресу українців. Правда, хоч інколи ніяково було слухати від американських промовців інформації про Україну й український нарід, що їх ті промовці дістали були від своїх українських інформаторів, проте були між ними й високовартісні виступи, як ось сенатора Томаса Додда й конґресмена Волтера Джада. І всі вони не тільки заповнили „політичну прогалину" на Конґресі, але мали й ту величезну прикмету, що одностайно закликали американських українців не зражуватись наївністю, байдужністю, невіглаством чи навіть угодівством американської політики, яку вони, американські законодавці, одиноко на нашому Конґресі критикували, — а бути принципово - ворожими супроти Москви, не йти на ніякі співіснувальні штучки і тією своєю послідовною поставою впливати на американську політичну верхівку та все американське суспільство. На жаль, пропаґандивний капітал з отакої численної участи американських сенаторів та конґресменів на 7-му Конґресі українців у Вашинґтоні був цілком змарнований, бо поза, здається, єдиною короткою згадкою у „Вашинґтон Пості", ні одна вашинґтонська чи нюйоркська газета про той Конґрес не написала ані рядка.

Отож, маючи на увазі цей сумний досвід минулого, варто було б звернути увагу на потребу кращого розплянування часу та кращого розподілу роль. На тому Сьомому Конґресі українців у Вашинґтоні в перших п'ятьох хвилинах після проголошення дискусії зголосилось 59 делеґатів. Виступи обмежено до 3-ох хвилин, а що майже кожний дискутант вважав за відповідне спершу пояснити, що впродовж 3-ох хвилин не можна нічого сказати, то йому відбирали голос, ще поки доходив він до суті. Коли ж і були в отих ґільотинованих голосах здорові думки, то вони здебільша стосувались Народного Фонду та відносин на місцях. Ніхто з дискутантів не аналізував звідомлень за політичними успіхами чи невдачами праці УККА, ніхто не говорив про наше відношення до подій в Україні, не обмірковував можливостей різної тактики на американському терені, не критикував різних ходів американської політики. Дискусія з ділянки актуальної політичної думки — про ставлення українців у вільному світі до сучасної дійсности в Україні та зв'язування тієї дійсности з нашою політичною тактикою в ЗДА — відбулася трохи на Резолюційній комісії, проте до загалу учасників Конґресу дійшли про це тільки дуже поверховні, глухі й випадкові відгуки, ні в американській, ані в українській пресі не залишивши найменшого сліду. Заповіджена політична доповідь, як згадано, також не відбулася за браком — часу . . .

Ясна річ, що на з'їзді, на якому буває 300 - 400 самих лише уповноважених делеґатів, який повинен мати не тільки діловий плянувальний, але й передусім маніфестаційно - декляративний характер з ціллю якнайширшого розпропаґування української визвольної справи, не можна переводити довгих дебат над складними проблемами. Але ж не можна впадати і в таку крайність, щоб цілком скреслювати і політичну доповідь і політичні дебати, бо тоді сторонній обсерватор мусить прийти до сумного висновку — про яловість політичної думки у громаді, яка проводить такий конґрес. Було б дуже погано й шкідливо, коли б окремі наші політичні партії користали з Конґресу для міжпартійної сварні. Але не меншим злом була б така „згода в сімействі", яка була б хемічно випрана з політичного нерву та творчої політичної думки і заносила б занудою трафаретних патріотичних фраз. Знайти золоту середину між діловістю, яка повинна проявитися в аналізі сучасности, підведенні підсумків минулого та намічені плянів на майбутнє, і між маніфестацією українського національно-політичного протибольшевицького фронту — нелегка справа. Це трудне завдання, що його мусять розв'язати організатори Конґресу, — краще, аніж це сталося з 6 і 7 Конґресами.

Проголошена вже в пресі програма Конґресу вказує, що Екзекутива УККА взяла під увагу деякі найважливіші недоліки минулих двох Конґресів і що вони, мабуть, на цьому Конґресі не повторяться. Це стосується найболючішої сторінки — політичної, зовсім раніше знехтуваної, як теж хаотичности з запрошуванням гостей. Маємо враження з проголошених вісток, що новий Конґрес буде взагалі краще підготований.

Коли ставлення дуже високих вимог до дуже широкої дискусії на Конґресі — річ нереальна і нездійсненна, то може б звузити межі до обмірковування діяльности УККА в межах ЗДА: 1) на внутрішньоукраїнському терені і 2) назверх, при чому варто б таки загорнути ніби призабуту справу — координацію дій з українською політичною еміґрацією в Европі. А втім, тут теж справа нелегка. На перешкоді такій дискусії стоїть не тільки широчінь проблеми, але й дивна вразливість керівників УККА на будь-яку критику, ведену навіть у найкращій інтенції, без ніяких персональних ноток.

Д-р М. Прокоп, як виходить з його статтей, також вбачає чи хотів би бачити в УККА надрядний і керівний чинник.

Виринає питання, чи УККА у практиці є таким чинником, з авторитетом та бажанням встрявати у різні нездорові відносини і явища та бодай старатися лагодити їх. В американсько - українській громаді відчувається дошкульний брак лідерства. Українське громадянство спрагнене такого лідерства, воно хотіло б бачити його в УККА, як логічному проводі.

Можна інколи почути арґумент: „Яка громада, такий і Конґресовий Комітет", можна почути відклик до статуту УККА, який звужує його межі до репрезентації українських інтересів перед американською владою, можна почути арґумент, що коли партії та центральні організації і установи, які делеґують своїх представників до УККА, заводять нелад в громаді, то нікому цей нелад ладнати. А втім, хтось таки повинен цим займатися. Очевидно, що апарат УККА замалий і закволий. Здається теж, що утотожнювати Український Конґресо-

(Закінчення на сторінці 3-ій)

Борис Антоненко-Давидович

ЗА ШИРМОЮ

РОМАН

(9)

Чому ж бо й тепер не можна зламати цієї байдужости, цієї закляклої інертности? Можна! І він, лікар Постоловський, це зробить! Лише більше контакту з людністю, більше наполегливости, більше упертости...

Олександер Іванович і не зчувся за думками, як зайшла ніч. Коли він повернувся знову в двір, уже зовсім стемніло і на небі, як золоті лелітки, густо розкидані на темнозеленому оксамиті, ясно миготіли великі зорі.

V

Повертаючись після виклику до хворого, Олександер Іванович зустрівся коло брами з дружиною. В кремовому капелюсі з широкими вигнутими крисами Ніна Олександрівна поважно підходила до брами, важко дихаючи від спеки й задухи. Ліва рука її, обтяжена скринькою з фарбами, знесилено звисала додолу, права — тримала на плечі розкриту широку червону парасольку. Пародія на кімоно, проте гарно пошита з кольорового смугастого узбецького єдвабу, де-не-де прилипла їй від поту до тіла, й Олександер Іванович мимоволі помітив, що бюст у дружини передчасно обважнів і взагалі з'явився нахил до небажаної зайвої повноти. „І коли вона встигла так погладшати?" — здивовано подумав він про себе. Адже шість років тому, коли вони побрались, вона була зовсім худенька...

— Ох, ця ще мені Азія! — важко зідхнула Ніна Олександрівна, високо підіймаючи через поріг вирізаної в брамі хвіртки стомлені ноги.

Коли вони опинились у дворі, Ніна Олександрівна млосно підвела вгору тонкі дужки ледь підфарбованих брів і, вдаючи безпорадну, чимось покривджену дівчинку, вередливо виставила пухку щоку:

— Поцілуй мене, папка! Я така стомлена, жах!

Олександер Іванович, не зважаючи на своє серйозне, завжди зосереджене на якійсь думці обличчя і однаковий з Ніною Олександрівною вік, виглядав усе ж молодшим за неї, але в ті, треба сказати, нечасті хвилини, коли Ніні Олександрівні хотілось виявити до нього ніжність, він утрачав своє звичайне домашнє ім'я Сашка і обертався на „папку", частково ніби з тої причини, що його ім'я Олександер було по батькові Ніні Олександрівні. Не сказати, щоб це йому в якійсь мірі подобалось, а часом, коли він був чимось заклопотаний, то навіть дратувало, але він не виявляв цього і мовчки, без особливого смаку цілував підставлену щоку. (Цілувати в губи йому дозволялося лише вночі, коли не було потреби боятись, що він зітре поцілунком з пишних уст Ніни Олександрівни вправно наведену фарбу).

Олександер Іванович був думками ще коло хворого, так і не розв'язавши остаточно питання, чи він зіткнувся тільки з гострим циститом, чи за високою температурою крилось іще щось, і йому було не до поцілунку. До того ж, їх могли бачити Таскіра, Саодат і сторож Ісмаїл та й мати, мабуть, уже виглядає їх на обід, а при матері він соромився й досі цілувати дружину, і Олександер Іванович завагався.

— Ну?..

Брови Ніни Олександрівни підвелись ще більше вгору, але вже не млосно, а вражено. Олександер Іванович знав з досвіду, що це віщує. За хвилину очі Ніни Олександрівни, ці все ж такі гарні, великі зеленаві очі, які й привели його до шлюбу з нею, примружаться, а потім обдадуть його таким холодом, що краще не зволікати. І, соромлячись самого себе й невидимих сторонніх очей, від скоса зиркнув на всі боки і несміливо поспішив приторкнутись губами до жінчиної щоки.

— Що з тобою сьогодні? — здивовано повернула до нього голову Ніна Олександрівна.

— Як твої успіхи? — спитав він штучно-уважним тоном, простягаючи руку, щоб узяти скриньку з фарбами, але Ніна Олександрівна вже зрозуміла вартість його поцілунку й сердито відсмикнула назад руку з скринькою.

— Так цілують тільки мерців або бегемотів!

Ніна Олександрівна обурена відвернулась, випросталась і рішуче попрямувала до покоїв. Олександер Іванович хотів був відповісти жартом, але вчасно збагнув, що жарту в нього зараз не вийде, і мовчки переступив за дружиною поріг.

Останнім часом Ніна Олександрівна вся поринула в роботу над своїм новим малюнком, що зватиметься „Старе й нове". Цілими годинами вона просиджує під своєю червоною парасолькою на складаному стільчику перед мольбертом, малюючи напівзруйновану мечеть, коло якої ніби розташувались дитячі ясла. Насправді коло мечеті нема нічого — пустка, а дитячі ясла містяться геть далі через вулицю. Ніна Олександрівна заходить іноді й туди малювати типаж і окремі фрагменти. Але на полотні в неї це — єдиний ансамбль. Мечеть, що править на малюнку за тло, це і є „старе", а перед нею досить невигідно, як на лікарський погляд Олександра Івановича, стулялись дитячі ліжка з немовлятами, далі бавиться цяцьками гурток узбецької малечі й праворуч молода вродлива узбечка в тюбетейці, з-під якої на спину й груди їй звисає безліч тонко заплетених кіс, урочисто варить на примусі страву. Це — „нове", що має, видимо, різко контрастувати до мечеті й усього того старого, що з нею зв'язане. Ніна Олександрівна хотіла була на малюнку посадити ще на кам'яних сходах до мечеті старого муллу в зеленій чалмі, який би ненависно, стискуючи кулаки, дивився на те нове, що так грайливо розташувалось коло нього, та Олександер Іванович одраяв. І дивно: Ніна Олександрівна цього разу чомусь послухалась його. А втім, може, просто не знайшлося натури, бо старі узбеки - мусульмани вороже ставляться до зображення на малюнку людини.

Заради цього малюнка, що має, на думку Ніни Олександрівни, дати, нарешті, їй ім'я в малярстві, вона поступається навіть своїм правилом не дозволяти малому Васі бавитися з свекрухою, і хлоп'я ось уже який день лишається на кілька годин під її небезпечним впливом.

Олександер Іванович не годен самостійно оцінити задум і виконання малюнка. Хтозна, — може, тут і є щось оригінальне, щось вартісне, а може, це одна з незлічених варіяцій того, що давно вже створили інші, дужчі, талановиті... Йому, власне, не дуже подобається ідея малюнка, та й у самому молюнку він не бачить нічого особливого, а пояснення Ніни Олександрівни, щедро пересипані словами „композиція", „кольори", „світлотіні", „барви", не дійшли ні до його раціо, ні до його емоціо. Навпаки, що більше вдивлявся він у малюнок, переводячи очі за вказівним пальцем Ніни Олександрівни з одного місця на друге, то більше ці зачаровані слова скидались йому на сухозлотицю, що тільки для того були й вигадані, щоб прикривати бездарність. Щось примітивне, обмежене, а головне, пристосувальницьке й разом із тим претенсійне, кричуще — вчувалось Олександрові Івановичу в малюнку дружини. Передусім, він, як лікар, ніколи не погодився б розташувати дитячі ясла коло занедбаної мечеті, власне, серед пустки, тоді як дуже легко можна знайти в кишлаку скільки хочеш відповідних садиб; подруге, узбечка-куховарка занадто вже декоративна, помпезна якась, — таких по яслах не буває; та й обличчя ясельної малечі вимальовано занадто пухкими й червоними, — справжні амури з міщанських листівок, а не діти узбецьких колгоспників!..

ЖОВТЕНЬ — МІСЯЦЬ ФОНДУ „ВЕСЕЛКИ". ДОПОМОЖІТЬ „ВЕСЕЛЦІ" ПРОЯСНИТИ ДУШУ УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ! ВИШЛІТЬ СВОЮ ПЕРЕДПЛАТУ І ЩЕДРУ ПОЖЕРТВУ НА ІІ ВИДАВНИЧИЙ ФОНД!

ДО ПРОБЛЕМИ ШКОЛИ ЕМІГРАЦІЇ

Заклик Шкільної Ради при УКК

Тепер здається, по 10-15 роках перебування за океаном, що справа нашого шкільництва в найкращому стані була в „самостійних" таборах ДіПі в Европі в 1946-1950 роках. Великі і малі „республіки" мали своє шкільництво, від дитячого садочка до високих шкіл. Не бракувало ні учнів, ні вчителів, ні студентів, ні професорів. Оглянувшись назад, побачимо, що в ту лиху годину „піддані" і „влада" таборових „держав" знайшли правильну дорогу в культурних, національних, організаційних і державних задумах. Правда все це було доривочне, тимчасове, але цей факт треба ствердити як позитивне діяння української еміграції. Це найбільший і найславніший осяг.

Після розпорошення таборів — „республік" і переїзду еміграції за океан до ЗДА, Канади, Бразилії, Аргентини, Австралії і багатьох інших країн Европи і за океаном, наша еміграція попала до упорядкованих держав, держав демократичних, з повною свободою влаштувати своє приватне, а також і збірно-національне життя, по власному виборі і особистій волі. Звичайно, що особисте влаштування себе й своєї родини

це перше діло, потім вже приходять інші потреби. В національно-державних еміграцій, після особистого влаштування, приходить в першу чергу національна шкільна і виховна проблема, щоб діти які підростають і далі народжуються не втратили національно-мовної тяглости. Першим етапом національного виховання дітей, це те, що діти дістають від родичів, ще з колиски; якщо батьки занедбають цю свою батьківську повинність — постає перша програ, що заважить на дальших етапах.

Другим етапом стає оточення, головним чином вулиця. На вулиці, дошкільного віку дитина може засвоїти собі, для своїх розмов, багато поганих слів, а рідну мову засмітить різними — ізмами, або й зовсім втратить. Щоб цього не сталося, треба творити свої діточі садочки, тільки з рідною мовою навчання.

Третій етап приходить у шкільному віці. В кожній державі, куди прибула наша еміграція, існує обов'язкова освіта в державних школах безплатна. Держави поселення нашої еміграції, дозволяють на організацію національного шкільництва.

Українська еміграція в ЗДА і Канаді з огляду на свою чисельність, мала всі підстави до організації українського приватнього шкільництва: від діточих садків до високих шкіл, — але промарнувала нагоду і час, з причин об'єктивних і суб'єктивних. Що поминуло, того не повернеш, але вперед треба йти! Ліпше пізно, як ніколи! Треба здоганяти втрачений час і нагоду. Це для українців не тільки в ЗДА і Канаді, але в цілому світі є можливим і національним обов'язком.

Життя української еміграції майже устабілізоване, тих, що сидять на не розпакованих валізках і чекають у „моря погоди" мабуть немає. Отож час взятися за творення не тільки фінансово-господарських установ, професійних і суспільних організацій, але треба в першу чергу подбати про організацію рідного українського шкільництва. На місцях, де є кілька батьків з дітьми, де є місцеві „проводи" і „маси", мають прийти до спільного рішення: організувати Школи Українознавства, хай то буде школа з найменшою кількістю дітей, але такі школи повинні бути.

В таких випадках ініціятор чи ініціятори хай звернуться за інформаціями чи порадами до Шкільної Ради — УКК в Ню Йорку і одержать всі потрібні вказівки та матеріяли.

Українські батьки, подбайте за своїх дітей і рідну мову: закладайте Школи Українознавства, а там де вже існують такі школи, посилайте до них своїх дітей і підтримуйте їх морально і матеріяльно.

Ця справа ніколи не пізня!

Адреса Шкільної Ради:
Educational Council — UCCA
P.O. Box 391 — Cooper Sta.,
New York 3, N. Y.

Наша участь в міжнаціональній імпрезі в Йонгставні, Огайо

Частина української групи з Йонґставну, Огайо, яка брала участь в цьогорічнім „Кенфілд Фер". Перший справа п. П. Остапяк, другий справа п. П. Ліщак, коло нього п. І. Грибіняк, дещо в заді (в жупані) п. П. Весоловський, п'ятий справа є адв. М. Юрчишин, голова Відділу УККА. Спереду в середині є наші діти (між ними п-і С. Волошин і п-і К. Штинь), а позаду чоловічий хор. Зліва на коні сидить п. В. Прокопик.

Кілька миль від Йонґставну є містечко Кенфілд, в якім від давніх часів відбувається щорічно в часі Дня Праці великий ярмарок - виставка. Цей ярмарок має добру традицію, відвідують його кожного року сотні тисяч людей, між ними багато дооколичних фармерів. До багатої програми та атракцій управа ярмарку додала цього року ще т. зв. „Параду націй", це є участь різних національних груп, які находяться в цій околиці, для показу їхнього та своєрідного народного мистецтва та культурного надбання. Для цієї цілі утворено міжнаціональний комітет, який очолили судді з Йонґставну пп. Вудсайд і Лесковянски. Комітет звернувся також за посередництвом голови Відділу УККА адв. Михайла Юрчишина, і до української групи з проханням про участь. Ця участь мала обнимати: участь в поході - параді різних національностей, мистецькі виступи та виставку українського народного мистецтва.

Управа Відділу УККА взялася до цієї праці, яка була доброю нагодою для пропаґанди нашого імени та для запізнання великих мас американської публіки з нашим національним надбанням та культурою. Створено окремий ярмарково - виставовий комітет під проводом голови Відділу УККА п. Мих. Юрчишина та п. Петра Ліщака і п. Петра Весоловського, як провідника маршової - співочої групи в поході. Створено комітет забавово - програмовий, до котрого входили: В. Прокопик, Мик. Штинь, С. Бурий, С. Василевич, Еміль Гнатів та І. Ліщак і комітет виставки, під проводом п-ні Мирослави Ліщак, до якого входили пані: К. Леник, Ф. Ставпай, С. Волошин, Анна Ліщак та панна Орися Штинь і панове: В. Прокопик, І. Ліщак, Ф. Кулинич та І. Емрич. Вислідом праці і спільних зусиль цих осіб, та ще і інших був великий успіх нашої участи в цім ярмарку, та подив і признання для нашої національної групи.

Похід - парада національностей відбулася за гарної погоди в п'ятницю 31-го серпня. Українська група звертала загальну увагу багацтвом національних строїв та співом українських пісень. Нашу групу очолювали пп. М. Юрчишин і П. Ліщак, відтак ішли діти і дівчата в національних строях. За ними їхав на коні, у пишнім козацькім одязі, п. В. Прокопик, а відтак маршувала військовим кроком група мужчин-хористів під проводом п. П. Весоловського, який був також одягнений в прекрасний козацький жупан. Хор співав цілий час під час походу, а потім співав ще і перед т. зв. грендстендом, що був головним місцем цілого ярмарку. Того самого дня, і на другий день в суботу, виступали перед ґрендстендом зі співочими точками п. Микола Штинь, п-ні Катерина Штинь та їхні дочки Орися і Мартуся. Крім цього панство Штинь принесли грамофон і українські платівки, які надавали через голосник. Виступав також чоловічий квартет під проводом п. Петра Весоловського, в якім співали, крім нього, також панове: Д. Проць, Мик. Стадник, Мих. Копчик, а син п. Весоловського, Любомир, пригравав їм на ґітарі. Дуже гарний був виступ танцювальної групи при Укр. Прав. Громаді під проводом Вена Мисева.

Виставка нашого народного мистецтва, на яку наші пані випозичили свої власні речі, була найгарнішою зі всіх інших національних виставок та притягала найбільше число глядачів. Один громадянин чорної раси був так захоплений нашими експонатами, що запропонував купно цілої виставки „так як вона стоїть" за 5,000 долярів. Крім пань, які належали до комітету виставки, повнили ще дижурну службу на виставці пані: Юлія Войтович, Мері Стахура, Люба Луць, Емілія Цьоць, Анастазія Болотенна, Евгенія Вура, Анна Кулинич, Марія Рибалт, Михайлина Проць, Тетяна Мартинишин, панни: Анна Сухар, Міля Сухар, Ірена Смерека, Марія Проць та Марія Баґан, п. Евген Волошин і п. Василь Прокопик.

Козацькі жупани, які мали на собі п. Василь Прокопик і п. Петро Весоловський, викроїв та пошив п. Павло Лесоганич, голова 218-го Відділу УНСоюзу в Кемпбелі, Огайо.

В зв'язку з цим ярмарком мали ми також прикрість. Місцевий щоденник „Йонґставн Віндікейтор" поміщуючи знимку воза - фльовту російської групи, дав під знимкою хаотичний підпис, з якого моглоби виходити, що наша група брала участь в ярмарку спільно з російською національною групою, що не відповідало правді. Це обурило многих наших людей, які протестували в редакції проти цього. Наш комітет вислав до редакції делеґацію, яка вияснила дійсний стан речей, по чім у згаданім щоденнику було відповідне спростування.

В цілості можна сказати, що наша участь і наші виступи в цьогорічнім „Кенфілд Ферi", були достойною репрезентацією нашого імени та нашої національної спільноти перед сотками тисяч людей, з яких численні мали перший раз нагоду пізнати нас в нашій окремішності та своєрідності.

Д-р Роман Стахура

Комбатантські організації закликають до відсвяткування 20-річчя УПА

Ініціятивний Комітет Відзначення 20-річчя УПА в Ню Йорку, що складається з представників ось таких комбатантських організацій: ОбВУА, Братства УСС, Братства кол. Вояків І УД УНА, Об'єднання кол. Вояків УПА і Братства „Броди - Лев", виніс на своєму засіданні 6-го жовтня таку постанову: З уваги на те, що Українська Повстанська Армія, як продовжувач визвольної війни України з 1917/21 рр., являється загальноукраїнською і соборницькою військовою формацією, вся українська спільнота є зобов'язана гідно відзначити 20-річчя її створення окремим святкуванням всенародного характеру. Для цього слід покликати до життя окремий Святочний Комітет, що в його склад повинні увійти відпоручники усіх без винятку комбатантських організацій, які діють на терені Нюйоркської метрополії. Для оформлення цього Комітету та намічення програми святкування відбудеться в найближчу середу 10-го жовтня в год. 7:30 вечора у приміщенні Українського Народного Дому в Ню Йорку, СПІЛЬНА НАРАДА, на яку запрошено окремими листами всі згадані вгорі організації. **І. К.**

ПОЛІТИЧНИЙ КОНГРЕС

(Закінчення зі сторінки 2-ої)

вий Комітет Америки з його канцелярією — річ помилкова. Канцелярія займається Народним Фондом і його складним книговодством та біжучою технічною роботою, працівників там мінімально і оплачувані вони погано. У сумі — не можна погодитися, що УККА виконує свої завдання на українському громадському відтинку так, як цього бажало б собі громадянство і як цього вимагають відносини в американсько - українській громаді.

Але це тільки один відтинок завдань УККА. Головна ж ціль УККА — як це виходило б з наших вступних заввваг — політика, інформація і пропаґанда, дармащо є в нас громадяни, які вважають, що без упорядкованого громадянства, зорганізованого, а не схаотизованого — не буде успіхів і на відтинку, так би мовити, зовнішньої нашої політики. Все ж, це дві окремі ділянки, а ведення їх вимагає цілком окремого знання й орієнтації — у внутрішньо-українських і американських відносинах, особливо у відносинах на терені Вашингтону і, скажім, Об'єднаних Націй. На зовнішньому відтинку маємо голову УККА, який проявляє велику активність, яка вже дала в не одній справі конкретні позитивні висліди, — на внутрішньому відтинку у проводі відчуваємо брак — проводу. Наче автоматично насувається висновок: реорганізації, доповнення і розподілу праці в канцелярії, щоб вона дійсно стала центром, а не тільки бюрократичною канцелярією, та щоб і голова мав до розпорядження допоміжні сили в своїй суто політичній роботі. Напевно тут почуємо: на які фонди? Без фондів, очевидно, нема можливости для широкої праці. Але, може, дійсно можна здобути від громади більші фонди, якби вона знала і бачила, що існує український громадський і політичний центр — Український Конгресовий Комітет, який грав би авторитетну, спісенну ролю на внутрішньоукраїнському секторі і водночас вів політичну акцію, ще кращу й жвавішу, як це дієтся тепер.

Статут УКК і його принцип, що УККА складається з установ і організацій, які висилають туди своїх делеґатів, а кого хто вишле — це його справа й нікому втручатись до цього, без уваги на персональні кваліфікації делеґованого — це окреме питання. Це правда, що змінити цей принцип надзвичайно трудно і що така зміна погрожує існуючій консолідаційній базі. Але, ж Український Конгресовий Комітет — це найвища репрезентація американсько - української громади. То чи з уваги на цей характер установи не треба б взяти під увагу такої принципу персональної селекції? Може би можна поєднати всі ті принципи — якби над цим глибше подумати й всі можливости проаналізувати. Хто має цим зайнятись?

В усякому разі — УККА це суто політична установа і Конгрес Українців суто політичне зібрання. І тому політика мусить на ньому переважати і всі справи, вирішувані на ньому, повинні йти під кутом добра для української політики та найкращих можливостей її ведення. Якщо Конгреси Українців в Америці будуть зведені до формалістики в своєму назверхньому оформленні і своєму змісті, то вони розминуться із своєю ціллю.

До всіх колишніх членів Українського Студентського Т-ва „Січ" у Відні

Українське студентське Т-во „Січ" у Відні має славну історію і традицію. Членами Т-ва були такі визначні люди, як І. Франко, О. Терлецький, І. Пулюй і ціла плеяда провідників духовенства і парляментаристів - політиків.

Через надзвичайний збіг обставин під час другої світової війни це товариство гуртувало сотки членів - студентів, які сьогодні в більшості є в Канаді, та в інших краях світу, на високих наукових, професійних і інших соціяльних становищах. Це Т-во вповні заслужило собі на те, щоб його пам'ять і традиції зберігати і культивувати..

У приватних розмовах і при оказійних зустрічах з поодинокими бувшими членами українського студентського Т-ва „Січ" у Відні, можна було все почути побажання влаштувати в якомусь більшому американському місті, або у одній із українських - американських літніх осель з'їзд всіх колишніх членів того товариства.

Щоб здійснити це д-р А. Хрептовський і його дружина Віра (Шикаґо), інж. А. Сумик, та П. Глют (Ню Йорк) і проф. М. Яремко (С. Дак) рішили утворити тимчасовий організаційний комітет

В імені того комітету звертаємося до всіх товаришів, бувших членів Т-ва „Січ" (головно із років 1940-45) подати ласкаво свої адреси і всякі суґестії і думки щодо зорганізування з'їзду у літніх місяцях 1963 року, на руки проф. М. Яремка, по адресі:

Prof. M. JAREMKO, State University of S. Dakota, 126 University Exchange, VERMILLION, S. Dak.

Увага! НЮ ЙОРК і ОКОЛИЦЯ! Увага!

ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ в НЮ ЙОРКУ

— влаштовують —

в суботу, дня 27-го жовтня 1962 р.

в год. 7:30 вечора

СВЯТОЧНИЙ БЕНКЕТ

у 20-ліття створення

Української Повстанської Армії

в HOTEL NEW YORKER — Grand Ballroom, при 34-ій Стр. і 8-ій вул. в Ню Йорку.

ПРОМОВИ: українських, американських та інших політичних достойників.

МИСТЕЦЬКА ПРОГРАМА: гостюватиме українська співачка державної опери і телевізії з Арґентини п. Марія БАЛУК та п. Я. ШНОТ-РУДАКЕВИЧ з Філядельфії.

В год. 10:00 веч. — в тій же Grand Ballroom

ЗАБАВА З ТАНЦЯМИ

при оркестрі „АМОР".

Запрошення можна одержати в ООЧСУ, в СУМА та в клюбі „Діброва", при 315 Іст 10-та вул., Ню Йорк 9, Н. Й., в год. 7-9 вечорами. На бажання вишлемо поштою не пізніше до 23-го жовтня 1962 року.

СВЯТОЧНИЙ КОМІТЕТ

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ, Відділ 23 ім. Ольги Басараб в ДІТРОЙТІ, Миш.

повідомляє

ШАНОВНУ ГРОМАДУ МІСТА ДІТРОЙТУ, що

в неділю, 14-го жовтня 1962 р.

— відбудеться —

30-літній ЮВІЛЕЙ

в год. 3:00 по пол.

в УНДОМІ — число 4655 Мартин вул.

Безпосередньо після закінчення святочної програми, відбудеться в цьому домі

БЕНКЕТ.

Просимо усіх Громадян взяти участь. Сердечно запрошує КОМІТЕТ:

М. ЯСИНСЬКА, голова — Ксеня ПАЛЕР, рек. секр.

Увага! ПАТЕРСОН і ОКОЛИЦЯ! Увага!

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ПАРАФІЯ в ПАТЕРСОНІ, Н. Дж.

— влаштовує —

ХРАМОВЕ СВЯТО Покрови Пресв. Богородиці

в неділю, 14-го жовтня 1962 р.

Зустріч Владики Високопреосвященного Архиєпископа МСТИСЛАВА — в год. 10:30 рано.

Архиєрейська СЛУЖБА БОЖА — в год. 11:00 рано, яку відспіває Хор ім. Лисенка Парафії Св. Вознесення з Пассейку, під керівництвом — проф. Л. Шевчука.

СВЯТОЧНИЙ БЕНКЕТ — в год. 1:30 по пол., в Польському Народному Домі, при 76 Godwin St., Paterson, N. J.

ХУДОЖНЯ ПРОГРАМА:

Виступить Сумівський Хор „Дніпро" з Пассейку, під керівництвом проф. Я. ГЛИНСЬКОГО. — Сольо-співи, пані Анна ГІРЧИЦЯ, при фортепіяні Miss Louise RANKE. — Виступить Хор „Боян" з Пассейку, під керівництвом диригента Я. КОСТИШИНА. — Виступить Хор ім. Лисенка Парафії Св. Вознесення з Пассейку, під керів. проф. Л. ШЕВЧУКА. — Дует виконає пані Анна ГІРЧИЦЯ і проф. Л. ШЕВЧУК, при фортепіяні Miss Louise RANKE. Виступить танцювальна група від Союзу Українок з Пассейку, під керівництвом інж. В. БАКАЛЬЦЯ.

Після Бенкету

ЗАБАВА З ТАНЦЯМИ

при оркестрі „ТЕМПО" з Елизабету, Н. Дж.

Запрошуємо все Громадянство взяти участь в Богослуженні і Бенкеті.

Вступ на Бенкет і Забаву — $4.00

СВЯТОЧНИЙ КОМІТЕТ

Станична Пластова Старшина і Осередок Праці Українського Пластового Сеньйорату в МОНТРЕАЛІ

діляться сумною вісткою, що у вівторок, 25-го вересня 1962 р. відійшов у Вічність, на 49-му році життя,

ДРУГ І ВИХОВНИК ПЛАСТОВОЇ МОЛОДІ

✝

пл. сен. БОГДАН БІЛОШЕВСЬКИЙ

Покійний народився 3-го липня 1913 р., в селі Радівці на Буковині. Від дитячих літ перебував і виховувався у стіп наших мальовничих Карпат, у містечку Надвірна. Вже в молодих літах включився в ряди українського пласту і перейшов з ним усі світлі моменти і часи його переслідування окупантами наших земель.

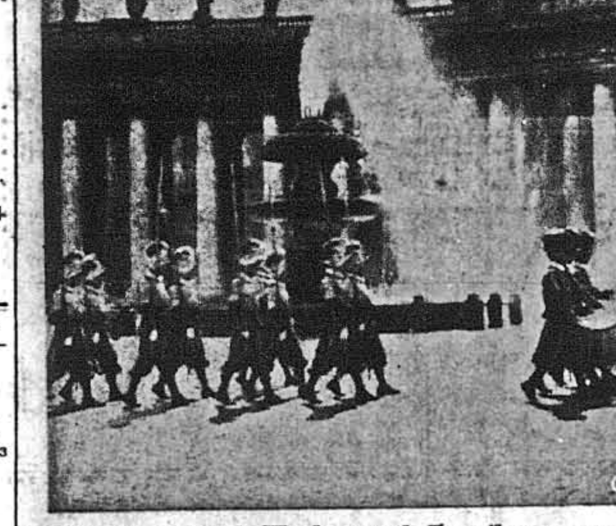
Опинившися на еміґрації, вже в Німеччині, в місцевості Коблєнц включився в ряди відновленого пласту, а відтак на терені нашої Монтреальської Станиці, як зразковий виховник нашої молоді, працював для розвитку цілого пласту, — аж до свойого трагічного випадку, що посередньо спричинив його передчасну смерть в місці Люрд у Франції.

ПАМ'ЯТЬ ПРО ЙОГО ШЛЯХОТНІ ДІЛА БУДЕ ЖИТИ МІЖ НАМИ ЗАВЖДИ.

В. И. П.

Читайте українські книжки й газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

ПЕРЕД ВІДКРИТТЯМ ВАТИКАНСЬКОГО СОБОРУ

Вояки Ватиканської Швайцарської Ґвардії в парадному марші через площу св. Петра напередодні відкриття Вселенського Собору.

Уряд прем'єра Діфенбейкера має вигляди втриматися при владі

Оттава. — При кінці тижня уряд прем'єра Діфенбейкера переможно вийшов із перших проб опозиції за допомогою ухвалення недовір'я спричинити ще в цьому році нові вибори. Ще у вівторок 2-го жовтня Партія Соціяльного Кредиту поставила була внесок на вотум недовір'я для консервативного уряду прем'єра Діфенбейкера. Але цей внесок був так зредаґований, що головна опозиційна Ліберальна Партія не могла за нього голосувати, і внесок дістав тільки 30 голосів соціялістів. В п'ятницю 5-го жовтня Ліберальна Партія двічі ставила внесок на вотум недовір'я, але він перепадав, бо діставав тільки 116 голосів проти 140. Проти опозиційного внеску голосували консерватисти, які мають 115 голосів і 25 соціялістів. За внесок на вотум недовір'я голосували ліберали і члени Нової Демократичної Партії. Ліберали пробуватимуть таки повалити уряд і спричинити ще в цьому році нові вибори. Вже у вівторок 9-го жовтня має відбутися нове голосування в справі недовір'я урядові. Сподіваються, що Партія Соціяльного Кредиту буде голосувати проти внеску опозиції, бо не хоче в цьому році нових виборів. Ця партія рішає про долю уряду прем'єра Діфенбейкера.

Салінґер про „журналістичні міти" довкола особи Президента

Сан Франсіско. — Пресовий секретар Білого Дому П'єр Салінґер, промовляючи на Крайовій Конференції видавців і редакторів Юнайтед Пресс Інтернешел, заявив, що журналісти сотворили три міти про особу Президента, які треба конче розвіяти. Перший міт — це переконання про те, що Президент ввесь час думає, щоб здобути прихильність Конґресу, який не хоче ухвалити ні одного урядового законопроєкту. До другого міту секретар Білого Дому зараховує повсякчасну турботу Президента і його дорадників про те, щоб шкодити американському бизнесові і бизнесменам. А третій міт — це ніби то завелика терпеливість Президента на голоси преси. Салінґер висловив надію, що Конґрес перед закінченням сесії ухвалить найменше 70 відсотків урядових законопроєктів. Навіть опитування Аґенції Публічної Опінії д-ра Ґеллупа виявили, що тільки 16 відсотків бизнесменів вірять в те, що Білий Дім є проти підприємців. В дійсності Президент уважає, що коли добре розвивається економіка, то це є добре для цілої країни.

Стоїмо на порозі нової доби в лікуванні умовохворих — твердить професор Олбі

Шикаґо. — Професор психології Університету Вестерн Джордж В. Олбі заявив на Конґресі в справі лікування умовохворих, що вже недалеко є нова ера лікування умових недуг. Цей Крайовий Конґрес влаштувало Американське Лікарське Товариство, і на ньому були учасниками лікарі, виховники, адміністратори шпиталів для умовохворих, психіятри, психологи і державні урядовці. Професор Олбі не сказав, чому зближаємося до нової доби в лікуванні умовонедужих. Директор відділу психічної медицини при стейтовій леґіслятурі в Олбані Гаймен М. Форстенцер нарікав на стейтові перестарілі закони про лікування умовохворих і домагався більшої самостійности для місцевих урядів.

Із забави СУМА в Бруклині на парафіяльну школу

В суботу 29-го вересня Осередок СУМА ім. Т. Шевченка в північному Бруклині влаштував традиційну осінню забаву в приміщеннях Українського Народного Дому при вулиці Ґренд. Вечірка пройшла серед милої й товариської атмосфери і численні члени СУМА та запрошені гості добре забавилися. Між гістьми були головний предсідник Українського Народного Союзу п. Иосип Лисогір та д-р Мирон Зарицький із дружиною. Присутні не забули також і про те, що Українська Громада в північному Брукліні будує школу при парафії св. Духа, і зложили на будову цієї школи суму $45. Осередок СУМА ім. Т. Шевченка в Бруклині бере живу участь у громадському житті громади і хотів би, щоб всі українські організації в нашій громаді підтримали будову нової парафіяльної школи, яка має бути твердинею нашого народу в нашій громаді.

Л.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

СУБОТА, 13-го ЖОВТНЯ 1962:

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні Збори Відд. 204, в год. 7:00 веч., в залі УНДому, при 140 2-га Еве., заля ч. 25. — В. Гасій, секр.

ЧЕСТЕР, Па. — Місячні Збори Т-ва ім. Т. Шевченка, Відд. 156, у вечері. Просимо, щоб всі члени були присутніми. — В. Новак, секр.

ШИКАГО, Ілл. — Місячні Збори Б-ва св. ап. Петра і Павла, Відд. 220, в год. 7:30 веч., в парох. залі під церквою, при 50 і Полайна вул. Пригадуємо всім довжникам, щоб цього місяця вирівняли свої залеглі вкладки. — Гр. Гарасим, секр.

НЮАРК, Н. Дж. — Місячні Збори Т-ва ім. М. Грушевського, Відд. 119, в год. 7:00 вечером, в церковній залі, при 675 So. 19th St., Newark, N. J. — M. J. Yurow, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. — Місячні Збори Б-ва св. І. Хрестителя, Відд. 270, в год. 8:00 веч., в УНДомі, при 92-96 Фліт вул. і Окланд Еве. — Ф. Савчук, рек. секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. — Місячні Збори Т-ва „Дарахівщина", Відд. 275, в год. 7:00 веч., в церковній залі. Проситься всіх членів взяти участь у Зборах. — В. Юрків, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. — Звичайні Місячні Збори Т-ва „Мир", Від. 324, в год. 7:00 веч. Просимо прибути і вирівняти чл. вкладки. — І. Струк, секр.

НЕДІЛЯ, 14-го ЖОВТНЯ 1962:

МІНВІЛ, Н. Дж. — Місячні Збори Т-ва ім. Т. Шевченка, Від. 349, в год. 2:00 по пол., в домі Союзу в Рарітані, Н. Дж. Проситься всіх членів точно прибути. — Управа.

КЛІФТОН, Н. Дж. — Місячні Збори Т-ва „Українська Січ", Відд. 183, в год. 2:00 по пол. в залі української православної церкви, при 45-47 Hope Ave., в Пассейку, Н. Дж. — М. Філь, секр.

ТОЛІДО, Огайо. — Місячні Збори Б-ва св. о. Миколая, Відд. 167, в год. 2:00 по пол., в залі св. Михаїла, 2824 Лагриндж вул. Проситься всіх членів прибути на ці Збори. — Ів. Вельган, секр.-кас.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні Збори С-ва Рожд. пресв. Богородиці, Відд. 36, в год. 1:30 по пол., в парафіяльній залі. Просимо членкинь прибути, щоб вибрати людей до праці на Баль, який мав би відбутися 21го жовтня ц. р. Довгуючим членкам пригадується вплатити свої довги до Відділу. — С. Гунька, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Місячні Збори Б-ва св. Василія Великого, Відд. 364, в год. 2:00 по пол., в УНДомі, при 3161 East 93rd St. — В. Владика, фін. секр.

ДІТРОЙТ, Миш. — Місячні Збори Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 75, в год. 1:00 по пол., в залі УНДому, при вул. Мартін і Мишиґен. Проситься членів прибути на Збори та вплатити свої членські вкладки. — С. Леськів, рек. секр.

ГЕМТРЕМК, Миш. — Місячні Збори Т-ва ім. М. Шашкевича, Відд. 94, в год. 2:00 по пол., в залі Укр. Дем. Клюбу, при 2376 Ґрейлінг вул. — Управа.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Збори Т-ва „Сокіл", Відд. 336, в годині 1:00 по пол., в УНДомі, при W. 14th St. Проситься членів прибути, щоб обговорити справу 50-літнього Ювілею Тва „Сокіл", яке має відбутися 28-га жовтня ц. р. в Parma Savings Co., при 5839 Ridge Road, Parma 29, Ohio. — Т. Кальмук, рек. секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Місячні Збори Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 251, в залі церкви св. ап. Петра і Павла, при Вест 7-ій вул., зараз по великій Службі Божій. — Т. Шмагала, секр.

ТАРЗАН, ч. 4920. Договорилися!

'WE CAN SWEEP THROUGH TRIBE AFTER TRIBE!' SCREECHED BOLAR. 'HEAL THEIR SICK — IF THEY PAY, AND PLEDGE US WARRIORS!'
'DO YOU UNDERSTAND? FROM OUR SPOILS WE CAN BUILD A JUNGLE EMPIRE!'
'THIS BEATS ANY PLAN FOR WEALTH AND POWER THAT I HAD—' MUSED SPEAR. 'IT'S GREAT!'

— Ми обійдемо всі племена за чергою! — кричав Болар. — Лікуватимем хворих, якщо платитимуть, і зобов'язання войовників!

— Чи ви це розумієте? З нашої здобичі ми зможемо збудувати в джунґлях імперію!

— Це переважає всі мої пляни про багатство і владу, яку я мав, — міркував Спір. — Це є знаменито!